

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 16C/40/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7618205158
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Radoslav Baláž
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2019:7618205158.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudca JUDr. Radoslav BALÁŽ v spore žalobcov: X) P. D. X., V. XX.XX.XXXX, P. O. XXXXX/XC, P. - Y. P., X) J. Č.C., V. XX.XX.XXXX, P. X., X. XXX/X proti žalovanej: Q. T., V. XX.XX.XXXX, P. T., Š. X. XXXX/XX, právne zastúpenej Advokátska kancelária VIŠŇOVSKÁ, s.r.o., Radničné námestie 279/4, Spišská Nová Ves, IČO: 51 284 731, o určenie vlastníckeho práva s prísl., takto

rozhodol:

I. Z a m i e t a sa žaloba.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. a 2. rade v plnom rozsahu, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobcovia sa žalobou zo dňa 20.08.2018, doručenou tunajšiemu súdu dňa 27.08.2018, v znení jej písomného doplnenia zo dňa 11.10.2018, doručeného tunajšiemu súdu dňa 19.10.2018, domáhali, aby súd určil, že nehnuteľnosť s príslušenstvom, ktorá je predmetom dedičského „jednania“ po neb. J. Č. a to byt zapísaný na LV č. XXXX v k.ú. T. V. L. V. D. B. XXXX/XX, T. V. L., pod súp.č. 2720, na parcele č. 1355/40, vchod 13 na 4. poschodí, pod číslom bytu 7 a podiel 187/10 000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, zapísaných na LV č. XXXX v k.ú. T.Š. V. L. a na zastavanej plochy a nádvorí - parcelné číslo 1355/40 o výmere 449 m², zapísané na LV č. XXXX, nadobúdajú do vlastníctva rovným dielom žalobkyňa v 1. rade, žalobca v 2. rade a žalovaná. Ďalej, aby vyslovil, že ostatní majetok po nebohom zdedí žalovaná a zároveň, aby zaviazal žalovanú povinnosťou nahradiť žalobcom trovy konania.

2. Túto svoju žalobu v jej písomnom doplnení zo dňa 11.10.2018 odôvodnili tým, že v súčasnosti má prebehnúť dedičské pojednávanie po poručiteľovi J. Č., I.Č.. XXXXXX/XXXX, O. XX.XX.XXXX. Predmetom tejto žaloby je byt a podiel priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, zapísaný na LV č. XXXX Q..Ú.. T. V. L. V. D. B. XXXX/XX, T. V. L., L. Q..Ú.. T. V. L. pod súp.č. 2720, na parcele 1355/40, vchod 13 na 4. poschodí, pod číslom bytu 7 a zastavaná plocha a nádvorie, zapísaná na LV č. XXXX, parc.č. 1355/40 o výmere 449 m² v podiele 187/10 000. Poručiteľ zanechal závet, spísaný dňa 02.01.2006, v ktorom za dedičov všetkého svojho majetku ustanovil svojich súrodencov, žalobkyňu v 1. rade a žalobcu v 2. rade. Závet podľa zápisnice o zistení stavu a obsahu závetu nemá žiadne vady. Dedičstvo po nebohom poručiteľovi si nárokuje žalovaná, ktorá sa narodila v manželstve neb. poručiteľa a o ktorej bolo jej matkou pri rozvodovom konaní s neb. poručiteľom vyhlásené, že nie je biologická dcéra neb. poručiteľa. Neb. poručiteľ viackrát podal podnet na zapretie otcovstva, nebol však úspešný, nakoľko lehota na podanie návrhu na zapretie otcovstva už uplynula. Dňa 28.05.2015 sa na Notársky úrad JUDr. Márie Barabášovej, ktorá prejednáva dedičské konanie po neb. poručiteľovi

dostavila žalovaná, ktorá do dedičského spisu predložila svoj rodný list, v ktorom je poručiteľ zapísaný ako jej otec. Dotyčná sa nedomáha dedičstva po svojom otcovi, ale ako po osobe, ktorú má zapísanú v rodnom liste, ako svojho otca. Na dedičskom konaní bola spísaná zápisnica o vyhlásení závetu, kde právny zástupca žalovanej spochybnil závet, ako taký, že nie je spísaný v súlade so zákonom, že jeho klientka je neopomenuteľným dedičom. Spochybňuje závet z hľadiska jeho absolútnej neplatnosti, nakoľko táto listina bola napísaná strojom, spochybňuje podpis poručiteľa na tejto listine a zároveň ju spochybňuje v tom, že ju podpísali svedkovia, ktorí nie sú nezainteresovanými svedkami. Po zistení skutočností, že sa o pozostalosť poručiteľa uchádza i žalovaná sa žalobcovia obrátili na súd, kde žiadali, aby žalovaná bola z dedičstva vynechaná, nakoľko nie je dcéra neb. poručiteľa. V súdnom konaní a po absolvovaní testu DNA vyšlo najavo, že žalovaná je predsa len dcérou neb. poručiteľa. Uvedenú skutočnosť žalobcovia rešpektujú a neodopierajú jej nárok na pozostalosť, ktorá po neb. ostala, okrem bytu, ktorý nebohý nadobudol do vlastníctva vďaka súhre náhod. Byt, ktorý je predmetom tejto určovacej žaloby dostala do užívania matka neb. poručiteľa a žalobcov, na základe Dohody zo dňa 29.06.1988. Byt dostala z dôvodu výmeny rodinného domu za užívanie bytu neb. poručiteľ pôvodne vlastnil družstevný byt, ktorý pre nedostatok finančných prostriedkov dňa 25.01.1989 predal L. X.. Vzhľadom na to, že po predaji svojho bytu sa nemal kde uchýliť, tak sa nasťahoval do bytu ku svojej mame. Až v r. 2000 si podal žiadosť o uzavretie nájomnej zmluvy. Mesto žiadosť schválilo a tak došlo k uzatvoreniu nájmu pre spoločných nájomcov, teda matku a neb. poručiteľa. Neskôr došla ponuka na odkúpenie bytu do osobného vlastníctva, nárok na odkúpenie mala aj matka neb. poručiteľa, táto oboznámila svoje deti s touto ponukou a keďže ona, ale ani neb. poručiteľ nedisponovali takou sumou, navrhlo sa, aby sa všetci na byt poskladali, že nakoniec budú mať čo dediť. Neb. poručiteľ bol už v tej dobe vážne chorý, viac bol nezamestnaný, ako zamestnaný alebo maródoval. Nemal možnosť si zadovážiť sám taký obnos peňazí, aby byt kúpil do výlučného vlastníctva. Súrodenci s návrhom súhlasili a na odkúpenie bytu do vlastníctva ich mamy sa dobrovoľne poskladali. Rozhodlo sa, že všetky záležitosti ohľadne kúpy bytu zariadi poručiteľ, spoliehali sa na jeho serióznosť a po celú dobu boli v dobrej viere, že prevod bytu sa uskutočnil podľa dohody a že vlastníkom bytu je teraz ich mama. Neskôr pri overovaní zápisu bytu do vlastníctva neb. poručiteľ zistil, že byt má vlastníka zapísaného neb. poručiteľa a nie jeho matku. Malo sa to stať nedopatrením, vzhľadom na to, že aj on bol platným nájomníkom bytu a všetky úkony okolo prepisu vybavoval on a tak pracovníčka, ktorá pripravovala zmluvy napísala do zmluvy, ako kupujúceho, jeho a nie matku. Neb. poručiteľ pri podpisovaní zmluvy si to vysvetlil tak, že je tam zapísaný ako sprostredkovateľ a nevenoval tomu nijakú zvýšenú pozornosť. Po tomto zistení a v snahe o nápravu celého omylu neb. poručiteľ navrhol riešenie, aby žalobcovia vlastníctvo neprepisovali a zaviazal sa, že sa o mamu postará v chorobe a starobe a na oplátku oni ho nechajú dožiť v tomto byte a po jeho smrti byt aj tak zdedia, nakoľko on nemá žiadnych potomkov. Pri tejto príležitosti im neb. poručiteľ zdôraznil, že dieťa, ktoré sa narodilo v jeho manželstve nie je jeho a ako dôkaz im predložil súdne rozhodnutie o rozvode, kde bolo vyhlásenie jeho bývalej manželky v tom zmysle, že neb. poručiteľ, ako jej manžel, nie je biologickým otcom v tom čase mal. žalovanej a že toto dieťa pochádza z pohlavného styku s milencom Š. B.. Zároveň im sľúbil, že dobrovoľne napíše aj závet v prospech nich, preto žalobcovia súhlasili s tým, nech ostane v liste vlastníctva zápis tak, ako bol napísaný. Dohoda sa čiastočne dodržala, neb. poručiteľ sa postaral o mamu, v byte aj on dožil a závet napísal. Tvrdenie exmanželky neb. poručiteľa a odmietavé správanie sa už dospelaj dcéry - žalovanej spôsobilo, že neb. poručiteľ a s ním aj žalobcovia, ako jeho súrodenci, boli úmyselne uvedení do omylu, následkom čoho majú prísť o majetok, na ktorom sa finančne podieľali a ktorý mal patriť v skutočnosti ich mame. Toto klamstvo exmanželky im spôsobilo aj finančnú škodu pri dokazovaní, či žalovaná je alebo nie je ich dcéra. Neb. poručiteľ do svojej smrti žil v presvedčení, že nie je biologickým otcom žalovanej. Je preto zrejmé, že určovacia žaloba je za daného stavu jediným prostriedkom súdnej ochrany ich majetku a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť iným spôsobom. Určovací výrok súdu je nevyhnutný na dosiahnutie nápravy skutočností, ktoré vznikli len a len pre úmyselné klamanie pred samotným súdom exmanželky neb. poručiteľa. Žalovaná sa o otca - neb. poručiteľa nikdy nezaujímal a neboli v žiadnom kontakte, ani pri významných životných udalostiach (skončenie školy, svadba, narodenie syna žalovanej). Nikdy mu nepomohla, neb. poručiteľ bol chorý a celú dobu od rozvodu žil so žalobcami a ich rodinami. Žalovaná ho nikdy nenavštívila ani ako matrikového otca a ani ako svojho biologického otca. Ignorovala ho, aj keď sa neb. poručiteľ chcel s ňou, ako už dospelou osobou, skontaktovať. Neb. poručiteľ žil celý čas v neistote a nikdy nevedel pravdu, či je žalovaná jeho dcérou alebo nie. Postoj žalovanej k nemu ho uistoval, že nie je jeho dcéra. Z morálneho hľadiska majú žalobcovia za to, že žalovaná nemá žiadne právo na pozostalosť po neb. poručiteľovi. Napriek tomu rešpektujú jej status dcéry a nemajú výhrady, aby ostatnú pozostalosť, okrem bytu, po nebohom dedila. Jej konanie, ako aj konanie jej matky bolo a je v rozpore s dobrými mravmi. V ich spoločnom konaní boli voči neb. poručiteľovi porušené všetky základné a všeobecne

rešpektované zásady mravného poriadku demokratickej spoločnosti, v ktorej sa uplatňuje vzájomná slušnosť, ohľaduplnosť a vzájomné rešpektovanie sa a hlavne uvádzanie pravdivých skutočností.

3. V písomnom podaní doručenom súdu dňa 27.08.2018, ktoré predchádzalo vyššie uvedenému doplneniu žaloby, žalobcovia uviedli, že neb. poručiteľ nezanechal žiadnu hotovosť, lebo všetky svoje úspory minul na svoju liečbu. Jeho dcéra (žalovaná - poznámka súdu) sa k nemu nehlásila a ani nevedela, že bol vážne chorý a že umrel. Z uvedeného dôvodu žalobkyňa v 1. rade uhradila všetky bežné platby, náklady na pohreb a taktiež sa starala o 2-izbový byt na B. C. L. T. V. L., aby nenarástli dlhy a neboli žiadne iné technické problémy. Neb. poručiteľ žil v byte ich matky, tak, že aj v byte samotných žalobcov, kde sa všetci v tom čase žijúci súrodenci dohodli, že sa byt prepíše na neb. poručiťľa, aby tam mohol bez problémov dožiť, nakoľko bol vážne chorý, lebo boli presvedčení, že sú jediní dedičia po jeho smrti a on ich o tom ubezpečil. Ak by vedeli pravdu o jeho dcére, nikdy by nesúhlasili so zápisom bytu na jeho osobu. Celá situácia vznikla z krivej výpovede matky žalovanej, ktorá sa chcela rozviešť hneď na prvom pojednávaní, aby od svojho manžela (neb. poručiťľa - poznámka súdu) mala pokoj a tak vypovedala nepravdivo. Teraz po 30-tich rokoch poslala žalovanú, aby si nárokovala dedičské práva po otcovi na majetok po ich matke, s čím žalobcovia nesúhlasia. Výsledok DNA testov dal definitívnu odpoveď, že žalovaná je dcéra po nebohom, čím napravil klamstvo jej matky a umožnil žalovanej sa uchádzať o dedičstvo. Keďže klamstvo matky žalovanej uviedlo aj žalobcov do omylu a vychádzali z tej skutočnosti aj pri zápise vlastníctva bytu po ich mame, žiadajú, aby súd nastolil spravodlivosť aj pre nich a chybu, ktorú urobili na základe znalosti s nepravdivého vyhlásenia matky žalovanej napravil rozsudkom určovacej žaloby.

4. Žalovaná sa k žalobe písomne nevyjadřila, aj keď na to bola vyzvaná cestou jej právneho zástupcu uznesením sp.zn. 16C/40/2018-51 zo dňa 15.02.2019, ktoré bolo jej právnemu zástupcovi doručené dňa 29.03.2019.

5. Na pojednávaní konanom dňa 30.04.2019 v rámci svojho prednesu žalobkyňa v 1. rade ešte uviedla, že sa so žalobcom v 2. rade dohodli, že je nespravodlivé, aby žalovaná dedila po ich bratovi - nebohom poručiťľovi, z dôvodu, že o toho nikdy nejavila záujem. Nebohý poručiťľ počas života sa pokúšal s ňou skontaktovať, ale žalovaná nikdy na to neodpovedala, nikdy sa k nemu nehlásila nenavštívila ho, nepodala ani pohár vody, a poručiťľa, ako o otca, nemala vôbec záujem. Nebohý poručiťľ sa nasťahoval k ich mame a potom, čo časom došlo k tomu, že byt treba odkúpiť, sa dohodli, že byt budú odkupovať všetci traja, s tým, že ich mama zložila zálohu, viac peňazí nemala a o pol roka sa doplatil zbytok, s tým, že žalobkyňa v 1. rade a žalobca v 2. rade sa zložili, dali nebohému poručiťľovi peniaze, s tým, že ich dvoch uvedie ako vlastníkov bytu, a teda že budú traja vlastníci bytu a mama bude mať právo tam doživotného bývania. Nakoniec sa tak nestalo, brat - nebohý poručiťľ si dal byt na seba, s tým, že žalobcovia mali iné svoje iné záležitosti, a vtedy to neriešili. Nebohý poručiťľ žalobkyňu v 1. rade uistil, že žalovaná nie je jeho dcéra. Žalobkyňa tlačila na nebohého poručiťľa brata, aby v tejto veci urobil, a tento následne spísal závet, a boli tak všetci uspokojení, že je všetko v poriadku a ak by sa niečo stalo, nie je problém a môžeme po mame dediť byt, do ktorého sa brat nasťahoval.

6. Vyjadrenie k sporu podal právny zástupca žalovanej až na pojednávaní konanom dňa 30.04.2019 priamo do súdnej zápisnice, kedy uviedol, že žalobu neuznáva v celom jeho rozsahu a že táto je absolútne nedôvodná. Poukázal na to, že žalobcovia nepreukázali žiaden naliehavý právny záujem na podaní tejto určovacej žaloby a v podstate nepreukázali žiadnymi dôkazmi svoje tvrdenia. Tento návrh je odôvodnený tými istými skutočnosťami, ako boli uvádzané už v konaní o určení dedičského práva, ktoré bolo vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 1C/33/2017 a ktoré bolo zastavené, na základe späťvzatia žalobného návrhu obidvoma žalobcami po tom, čo sa preukázalo, že žalovaná je dcérou poručiťľa a je teda zákonným dedičom. Poukázal na viaceré skutočnosti a rozpory v tvrdeniach žalobcov v 1. a 2. rade, a síce že títo v pôvodnom písomnom žalobnom podaní zhodne tvrdili, že vtedy žijúci súrodenci sa dohodli, že byt sa prepíše na nebohého poručiťľa, aby tam mohol dožiť a postarať sa o ich matku. Prejav ich vôle v tom čase bol jednoznačný a jasný a už v tom čase, t.j. niekedy v r. 2000 vedeli, kto je vlastníkom tejto nehnuteľnosti. Následne vo svojom doplnení žaloby uvádzajú, že nebohý poručiťľ nemal vedomosť o tom, že byt mal byť na neho napísaný, stalo sa tak nedopatrením pracovníčky, ktorá zmluvu pripravovala, lebo vlastníčkou bytu mala byť ich matka A. Č. a následne, že ich brat - nebohý poručiťľ prosil, aby vlastníctvo už naspäť neprepisovali. Z toho vyplýva, že o prepise bytu len na ich brata - nebohého poručiťľa vedeli od samého počiatku. Na pojednávaní konanom dňa 30.04.2019 v rámci prednesu žalobkyne v 1. rade táto už uvádzala, že sa dohodli, že byt budú kupovať všetci traja, čo je už

tretie tvrdenie v jednom konaní, s tým, že mama zložila zálohu a ich brat doplatil zbytok, pričom oni sa mali údajne na to poskladať, s tým, že žalobkyňa sa vyjadrila, že obidvaja budú vlastníci bytu. Žalobcovia v 1. a 2. rade nedoložili súdu žiaden relevantný dôkaz o tom, žeby boli poskytli finančné prostriedky na kúpu bytu a pokiaľ tak aj urobili a od samého počiatku vedeli, že byt je napísaný na ich brata, prejav ich vôle bol jasný už v tom čase. Okrem toho v prospech žalovanej svedčí aj záväzné stanovisko mesta, ktoré bolo predložené ako dôkaz žalobcami, z ktorého je zrejmé, že spoločnými nájomcami bytu, ktorý mali právo na jeho odkúpenie boli A.K. Č. D. J. Č. - nebohý poručiteľ a teda byt mohol nadobudnúť do vlastníctva ktorýkoľvek z nich alebo obaja do podielového spoluvlastníctva, čo nebolo učinené.

7. Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní konanom dňa 30.04.2019 vyzval žalobcov, aby za účelom zistenia podstatných a rozhodujúcich skutočností doplnili svoju žalobu o ďalšie skutkové tvrdenie a síce, aby uviedli, aký naliehavý právny záujem majú, ako žalobcovia, na vedení tohto sporu.

8. V nadväznosti na to žalobkyňa v 1. rade viedla, že sa cítia dosť urazení a ponížení zo strany matky žalovanej, morálne sa to nedá ospravedlniť, že matka môže odtrhnúť svoje dieťa od otca a otca oberie o toto dieťa, ako keby si z nich (žalobcov) urobila srandu a potom ich ide obrať o to posledné, pričom vždy ich mala za chudobných a chudákov, vždy si hľadala chlapov, ktorí mali peniaze. Žalobkyňa je presvedčená, že už nikdy by s nimi, ako dedičmi, nebolo jednané. Poukázala na to, že to bola ona (žalobkyňa), ktorá robila pohreb neb. bratovi z jej vlastných peňazí. Oni (žalobcovia) nemajú dôveru k osobe JUDr. Barabásovej, keďže im uviedla, že ich nebude volať na dedičské konanie, lebo sa našiel právoplatný dedič a oni (žalobcovia), pokiaľ niečo z tohto majetku chcú, majú to dať na súd.

9. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to s listom vlastníctva č. XXXX D. Č.. XXXX, so závetom nebohého poručiteľa spísaným dňa 02.01.2006, so Zápisom o zisťovaní stavu a obsahu závetu spísaným dňa 07.07.2015, v konaní vedenom na Notárskom úrade JUDr. Márie Barabásovej pod sp.zn. XD/XX/XXXX po nebohom poručiteľovi, so Zápisnicou o vyhlásení závetu spísanou v dedičskom konaní po neb. poručiteľovi sp.zn. XD/XX/XXXX - XX, X E. V. XX/XXXX dňa 22.07.2015, s Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. XD/XX/XXXX - XX, X E. V. XX/XXXX zo dňa 22.07.2015, s Uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. XCod/XX/XXXX - XXX zo dňa 18.01.2017, s rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. XC XXX/XX - XX zo dňa 04.07.1986, so Zápisnicou spísanou na Okresnej prokuratúre v Spišskej Novej Vsi dňa 05.09.1986, so znaleckým posudkom z odboru genetiky č. XX/XXXX zo dňa 26.01.2018 znalca R.. J. R., s rozhodnutím o schválení dohody o výmene bytov, vydaného MNV v Spišskej Novej Vsi pod číslom XXX/XX O. E. XX.XX.XXXX, s potvrdením Mestského úradu Spišská Nová Ves zo dňa 14.02.2000, so Záväzným stanoviskom Mesta Spišská Nová Ves číslo P.-XX/XXXX zo dňa 08.02.2000, s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 1C/33/2017 a na ich základe zistil tento skutkový stav:

10. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že neb. poručiteľ podľa spisu sp.zn. XD/XX/XXXX, zomrel dňa 09.03.2015.

11. Podľa zápisu na LV č. XXXX, vedeného pre k.ú. T. V. L. je neb. poručiteľ vedený naďalej ako výlučný vlastník nehnuteľnosti a to bytu č. 7, nachádzajúceho sa na 4. poschodí, vo vchode č. 13, bytového domu súp.č. 2720, stojaceho na parc.č. 1355/40, ako aj podielu o veľkosti 187/10 000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach uvedeného bytového domu, ako aj podľa zápisu na LV č. XXXX, vedeného pre k.ú. T. V. L., výlučným vlastníkom podielu o veľkosti 187/10 000 na pozemku - parcele reg. C, evidovanej na katastrálnej mape pod parc.č. 1355/40 o výmere 449 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie.

12. Podľa uvedených listov vlastníctva, ako titul nadobudnutia pre neb. poručiteľa, je uvádzaná Kúpna zmluva vedená pod katastrálnym číslom L. - XX/XXXX.

13. Dňa 02.01.2006 neb. poručiteľ mal strojom písaným textom spísať závet, ktorým za dedičov všetkého svojho majetku ustanovil svojich súrodencov a to sestru - žalobkyňu v 1. rade a brata - žalobcu v 2. rade, kedy uvedený závet mali potvrdiť svojimi podpismi dvaja svedkovia a síce X. J., I. E., V. XX.XX.XXXX, P. X. XXX, XXX XX X. D. X. Č., I. J., V. XX.XX.XXXX, P. X. XXX, XXX XX X., pričom podľa uvedeného závetu neb. poručiteľ pred týmito svedkami mal predmetný závet napísať a zároveň aj podpísať.

14. Podľa zápisu o zisťovaní stavu a obsahu závetu, spísaného dňa 07.07.2015 v konaní vedenom na Notárskom úrade JUDr. Márie Barabášovej pod sp.zn. XD/XX/XXXX bol predmetný závet do tohto dedičského konania po neb. poručiteľovi predložený svedkyňou X. Č.C., V.. XX.XX.XXXX.

15. Podľa Zápisnice o vyhlásení závetu, spísanej v dedičskom konaní po neb. poručiteľovi sp.zn. XD/XX/XXXX - XX, X E. V. XX/XXXX dňa 22.07.2015, za účasti žalobcov v 1. a 2. rade a právneho zástupcu žalovanej, žalovaná cestou svojho právneho zástupcu spochybnila závet neb. poručiteľa, nakoľko tento podľa nej nie je spísaný v súlade so zákonom a ona je neopomenuteľným dedičom. Spochybnila závet aj z hľadiska jeho absolútnej neplatnosti, keďže uvedená listina bola napísaná strojom, spochybnila podpis poručiteľa na uvedenej listine a zároveň spochybnila uvedenú listinu aj v tom, že ju podpísali svedkovia, ktorí nie sú nezainteresovanými svedkami. Tiež namietala relatívnu neplatnosť tejto listiny. Z obsahu tejto zápisnice tiež vyplynulo, že podľa prehlásení žalobcov, títo nemali byť prítomní pri spisovaní závetu a že svedok X. J., I.. E., V.. XX.XX.XXXX prítomná pri spísaní závetu je svokrou žalobcu v 2. rade a X. Č., I.. J. je jeho manželkou.

16. Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. XD/XX/XXXX - XX, X E. V. XX/XXXX zo dňa 22.07.2015 boli žalobcovia v 1. a 2. rade odkázaní, aby proti žalovanej v lehote 30 dní od právoplatnosti uvedeného uznesenia podali žalobu na Okresný súd Spišská Nová Ves, o určenie svojho dedičského práva.

17. Uvedené uznesenie bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Košiciach sp.zn. XCod/XX/XXXX - XXX zo dňa 18.01.2017

18. Podľa rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves, sp.zn. XC XXX/XX - XX zo dňa 04.07.1986, bolo manželstvo neb. poručiteľa, ako odporcu s jeho manželkou v uvedenom konaní vedenou, ako navrhovateľkou, rozvedené, pričom žalovaná v tomto spore bola na čas po rozvoze zverená do výchovy manželky neb. poručiteľa a výživné z jeho strany na žalovanú určené nebolo. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 04.08.1986.

19. Z obsahu odôvodnenia uvedeného rozhodnutia vyplynulo, že manželka neb. poručiteľa mala v priebehu konania uviesť, že žalovaná, ako dieťa, ktoré sa v jej manželstve s neb. poručiteľom narodilo, pochádza z pohlavných stykov so Š. B., s ktorým menovaná udržiavala známosť aj v čase, kedy podávala uvedenú účastnícku výpoveď. Z obsahu uvedeného odôvodnenia tiež vyplynulo, že v tom čase mal neb. poručiteľ už dať podnet na zapretie otcovstva k v tom čase mal. žalovanej a tiež, že manželka neb. poručiteľa v uvedenom konaní nežiadala určiť výživné zo strany neb. poručiteľa, nakoľko si vyživovaciu povinnosť do budúcnosti mal plniť Š. B., ako to aj na pojednávaní prehlásil.

20. Podľa Zápisnice spísanej na Okresnej prokuratúre v Spišskej Novej Vsi dňa 05.09.1986 mala manželka neb. poručiteľa prehlásiť, že skutočným otcom v tom čase mal. žalovanej nie je neb. poručiteľ, ale, že si je istá, že v čase splodenia tejto dcéry udržiavala styky iba so Š. B., pretože v tom čase sa s neb. poručiteľom pohlavne nestýkali. Podľa prípisu Krajskej prokuratúry Košice sp.zn. Q. XXX/XX zo dňa 04.06.1991, bol podnet neb. poručiteľa na zapretie otcovstva k v tom čase mal. žalovanej odložený, nakoľko nebolo spoľahlivo preukázané, že nie je otcom menovanej maloletej a tiež, že nie je daný záujem spoločnosti na podaní návrhu na zapretie jeho otcovstva. Poukázalo sa na to, že základnými predpokladmi podania návrhu na zapretie otcovstva generálnym prokurátorom SR podľa § 62 ods. 1 Zákona č. 94/1963 Zb. v platnom znení, sú uplynutie zákonnej lehoty 6-mesiacov odo dňa, kedy sa manžel dozvie, že sa jeho manželke narodilo dieťa, ďalej spoľahlivé preukázanie, že matrikový otec dieťa nespodil a napokon záujem spoločnosti na podaní tohto návrhu. Konštatovalo sa, že lehota na podanie návrhu neb. poručiteľovi už uplynula a tým, že tento svoju možnosť na zapretie otcovstva v uvedenej lehote nevyužil, vzal na seba zodpovednosť za výživu tohto dieťaťa.

21. Podľa záverov znaleckého posudku z odboru genetiky č. XX/XXXX zo dňa 26.01.2018 znalca R.. J. R. treba pokladať otcovstvo neb. poručiteľa voči žalovanej za vysoko pravdepodobné, kedy pravdepodobnosť bola stanovená v rozsahu 99,97 %.

22. Podľa rozhodnutia o schválení dohody o výmene bytov, vydaného MNV v Spišskej Novej Vsi pod číslom XXX/XX zo dňa 29.06.1988, bola na základe žiadosti okrem iného aj A. Č. - matky žalobcov a neb.

poručiťa schválená v zmysle § 30 zákona č. 41/1964 Zb. o hospodárení s bytmi, dobrovoľná dohoda o výmene bytov, pričom podľa tohto rozhodnutia sa menovaná mala nast'ahovať do bytu v T. V. L., B. XX/X.

23. Podľa potvrdenia Mestského úradu Spišská Nová Ves zo dňa 14.02.2000 sa mala A. Č., I.Č.. XXXXXX/XXX - matka žalobcov a neb. poručiťa stať nájomcom bytu na ul. B. XX/X L. T. V. L. a to dňa 29.06.1988.

24. Podľa Záväzného stanoviska Mesta Spišská Nová Ves číslo P.-XX/XXXX zo dňa 08.02.2000 k uzavretiu spoločnej nájomnej zmluvy primátor mesta určil spoločného nájomcu na uzavretie nájomnej zmluvy o nájme bytu medzi prenajímateľom: Správa domov a bytov, Spišská Nová Ves a doterajším nájomcom: A. Č., kedy za tohto spoločného nájomcu určil neb. poručiťa, ako žiadateľa o toto stanovisko.

25. Podľa § 137 písm. c/ zákona č. 160/2015 Z.z. , Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu.

26. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. (Občianskeho zákonníka) /ďalej len ako „Občiansky zákonník“/, vlastníctvo vecí možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

27. Podľa § 132 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak sa vlastníctvo nadobúda rozhodnutím štátneho orgánu, nadobúda sa vlastníctvo dňom v ňom určeným a ak určený nie je, dňom právoplatnosti rozhodnutia.

28. Podľa § 460 Občianskeho zákonníka, dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiťa..

29. Podľa § 37 Občianskeho zákonník , právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

30. Podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka, písomnú formu musia mať zmluvy o prevodoch nehnuteľností, ako aj iné zmluvy, pre ktoré to vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov.

31. Podľa § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pre uzavretie zmluvy písomnou formou stačí, ak dôjde k písomnému návrhu a k jeho písomnému prijatiu. Ak ide o zmluvu o prevode nehnuteľnosti, musia byť prejavy účastníkov na tej istej listine.

32. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka, právny úkon je neplatný, ak ho konajúca osoba urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca, a osoba, ktorej bol právny úkon určený, tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť. Právny úkon je takisto neplatný, ak omyl táto osoba vyvolala úmyselne. Omyl v pohnútku nerobí právny úkon neplatným.

33. Žaloba podaná žalobcami je určujúcou žalobou. V prípade tejto žaloby bolo potrebné, aby žalobcovia preukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko to vyžaduje ustanovenie § 137 písm. c) CSP (keďže naliehavý právny záujem tu nevyplýva z osobitného predpisu). Žalovaná vo svojich vyjadreniach spochybňovala existenciu takéhoto naliehavého právneho záujmu na strane žalobcov a to aj s poukazom na prebiehajúce dedičské konanie po nebohom poručiťovi.

34. V tejto súvislosti súd konštatuje, že právny záujem žalobcov musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý, pričom posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Žalobcovia sú potom povinní tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je tam, kde je stav, že právo resp. právny vzťah medzi stranami sporu je sporný, je tu ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcov, a tento nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, pričom jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu.

35. V zmysle judikatúry a súdnej praxe, naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 112/2004). Naliehavý právny záujem nie je pri takej určovacej žalobe, keď je zrejmé, že aj v prípade vyhovenia takejto žalobe nedôjde k odstráneniu spornosti práva a bude po nej musieť i tak nasledovať ďalšie súdne konanie. V takom prípade by podaná určovacia žaloba neslúžila potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (porovnaj rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite, teda z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcu. Povinnosť preukázať naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcu, ktorý musí poukázať na určité skutkové okolnosti týkajúce sa sporu medzi stranami sporu, a zároveň objasniť, prečo práve podaná určovacia žaloba je procesne vhodným (teda účinným) nástrojom, ktorý tento spor vyrieši (porovnaj rozsudok NS SR sp.zn. 5 Cdo 31/2011 zo dňa 06.12.2012).

36. Ak sa žalobca prostredníctvom určovacej žaloby domáha určenia, že je vlastníkom v žalobe špecifikovaných nehnuteľností, keď je v katastri nehnuteľností, ako vlastníkom zapísaná iná osoba (žalovaný), svedčí žalobcovi na takomto určení naliehavý právny záujem, pretože žalobca sa domáha vydania deklaratórneho (nie konštitutívneho) rozhodnutia s cieľom dosiahnuť súlad medzi ním tvrdeným právnym stavom (tzv. právnou realitou) a stavom zápisov v katastri nehnuteľností. Inak povedané, v prípade procesného úspechu žalobcu dosiahne priaznivejšie právne postavenie, ktoré tkvie v tom, že súdnym rozhodnutím bude deklarovaný žalobcom tvrdený existujúci vecnoprávny vzťah k predmetnému nehnuteľnému majetku, pričom vydaný rozsudok bude súčasne podkladom pre zápis takto deklarovaného žalobcovho vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností a to vo forme záznam. (porovnaj rozsudok Najvyššieho soudu ČR sp.zn. 30 Cdo/3745/2009 ze dne 21.12.2009, obdobne Fekete, I: Občiansky zákonník. 2. Zväzok (Vecné práva, Zodpovednosť za škodu a za bezdôvodné obohatenie) Veľký komentár, 2. Aktualizované a rozšírené vydanie. Bratislava: Eurokódex 2015, str. 56).

37. Treba povedať, že v čase rozhodovania súdu žalovaná nie je zapísaná ako výlučná vlastníčka predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností, ale tam naďalej figuruje nebohy poručiteľ.

38. Ďalej je potrebné uviesť, že určovacou žalobou na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je možné obchádzať samotné dedičské konanie.

39. Podľa Rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 31. marca 2014 sp.zn. 3 MCdo 4/2013, „Ak nebol zachovaný postup upravený ustanoveniami § 175a až § 175zd Občianskeho súdneho poriadku, nemožno ho obchádzať žalobou, ktorou sa právny nástupca poručiteľa domáha určenia, že je (spolu)vlastníkom veci patriacej do dedičstva.“

40. Ustanoveniami § 175a až § 175zd Občianskeho súdneho poriadku, v súčasnej dobe zodpovedajú ustanovenia § 158 až § 219 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok.

41. Z odôvodnenia uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že v zmysle § 460 Občianskeho zákonníka sa dedičstvo nadobúda smrťou poručiteľa. Na význam tohto ustanovenia upozornil najvyšší súd už v rozsudku z 27. apríla 2004 sp.zn. 1 Cdo 104/2003, v ktorom uviedol, že i keď sa dedičstvo nadobúda smrťou, nie sú tým bez ďalšieho určené konkrétne veci ani podiely, ktoré jednotliví dedičia z dedičstva nadobúdajú. Právna úprava dedenia vychádza z uplatnenia úradnej ingerencie pri nadobúdaní dedičstva. Riešenie právnych vzťahov, ktoré vznikli v dôsledku smrti poručiteľa, patrí do právomoci súdu; vykonaním jednotlivých úkonov v konaní o dedičstve súd poveruje notára ako súdneho komisára (§ 38 ods. 3 O.s.p.). Kým sa konanie o dedičstve právoplatne neskončí takým spôsobom, že sa potvrdí nadobudnutie veci z dedičstva viacerým dedičom do podielového spoluvlastníctva, zostáva otvorená otázka, či ku vzniku spoluvlastníctva k tejto veci vôbec dôjde. V konaní o dedičstve môže dôjsť aj k vyporiadaniu, podľa ktorého nadobudne vec (resp. jej celý spoluvlastnícky podiel patriaci poručiteľovi) iba jeden z dedičov. Vyporiadanie má spätnú účinnosť a jeho účinky nastávajú už ku dňu smrti poručiteľa. Pokiaľ nie je právoplatným rozhodnutím dedičského súdu potvrdené, že v dôsledku dedenia dedič

nadobudol vec, resp. jej spoluvlastnícky podiel, nemôže sa dedič domáhať ochrany svojho vlastníctva žalobou o určenie vlastníctva. Takýto dedič je aktívne legitimovaný len na podanie žaloby o určenie, že vec (jej spoluvlastnícky podiel) patrí do dedičstva po poručiteľovi. Princíp úradnej ingerencie do nadobúdania dedičstva, ktorá je v zmysle ustanovení § 175a až § 175zd O.s.p. zverená súdu, akcentovali aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu (viď napríklad rozsudok z 19. septembra 2007 sp.zn. 3 Cdo 332/2007 a uznesenie z 31. januára 2011 sp.zn. 4 Cdo 267/2009). Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená na názore, že ak nebol zachovaný postup upravený ustanoveniami § 175a až § 175zd O.s.p., nemožno ho obchádzať žalobou, ktorou sa právny nástupca poručiteľa domáha, že je (spolu)vlastníkom veci patriacej do dedičstva.

42. V spore je preukázané, že nehnuteľnosti ktoré sú predmetom tohto sporu a síce byt č. 7, nachádzajúceho sa na 4. poschodí, vo vchode č. 13, bytového domu súp.č. 2720, stojaceho na parc.č. 1355/40, ako aj podielu o veľkosti 187/10 000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach uvedeného bytového domu, ako aj na pozemku - parcele reg. C, evidovanej na katastrálnej mape pod parc.č. 1355/40 o výmere 449 m², druh pozemku: zastavaná plocha a nádvoria, sú podľa zápisov na s Listoch vlastníctva č. XXXX D. Č.. XXXX, vedené vo výlučnom vlastníctve nebohého poručiteľa.

43. Tomu svedčí titul nadobudnutia Kúpna zmluva, vedená pod katastrálnym číslom L. - XX/XXXX.

44. Z vykonaného dokazovania je tiež zrejmé, že žalovaná je vedená ako zákonná dedička po nebohom poručiteľovi a teda, ako taká, v súlade s § 460 smrťou nadobúda po ňom dedičstvo, ktorého aktíva predstavujú aj predmetné nehnuteľnosti.

45. Je tiež zrejmé, že uvedený byt je predmetom dedičstva po nebohom poručiteľovi a ako taký má byť vysporiadaný v zmysle vyššie uvedenej ustálenej judikatúry, len v rámci prebiehajúceho dedičského konania po nebohom poručiteľovi.

46. Kým však, ale konanie o dedičstve právoplatne neskončí takým spôsobom, že sa potvrdí nadobudnutie tej-ktorej veci z dedičstva dedičovi, prípadne viacerým dedičom do výlučného vlastníctva, prípadne podielového spoluvlastníctva, zostáva otvorená otázka, či ku vzniku výlučného vlastníctva, príp. spoluvlastníctva k tej-ktorej veci vôbec dôjde.

47. Vzhľadom na uvedené teda žalobcovia nepreukázali existenciu naliehavého právneho záujmu na určení ich spoluvlastníckeho práva k predmetnému bytu a s ním súvisiacemu spoluvlastníckemu podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a na pozemku ním zastavanom, keďže žalovaná toho času ešte nie je vedená ako výlučný vlastník uvedenej nehnuteľnosti v príslušnom katastri nehnuteľnosti a zároveň ešte právoplatne neskončilo konanie o dedičstve po nebohom poručiteľovi, na základe ktorého by bolo nespochybniteľne určené, kto je výlučným vlastníkom (prípadne spoluvlastníkom) tohto bytu ako veci tvoriacej súčasť aktív dedičstva.

48. Bez ohľadu na vyššie uvedené súd považuje za potrebné poznamenať aj nasledovné.

49. Žalobcovia sa v tomto spore domáhajú určenia, že sú spoločne so žalovanou podielovými spoluvlastníkmi vyššie uvedených nehnuteľností bližšie popísanej v jej žalobe, a to každý z nich v rovnakom ideálnom podiele, avšak neuvádzajú žiaden relevantný právny titul, na základe ktorého odvodzujú toto svoje spoluvlastnícke právo k predmetnej nehnuteľnosti.

50. Súd v tejto súvislosti poznamenáva, že vlastnícke právo možno nadobudnúť rôznymi spôsobmi. Jednotlivé spôsoby nadobudnutia vlastníckeho práva uvádza Občiansky zákonník v ustanoveniach § 134 a násl. Možno rozlišovať medzi nadobudnutím vlastníckeho práva a./ pôvodným a b./ derivátnym. O pôvodný (originárny) spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva ide vtedy, keď sa vlastnícke právo nadobúdateľa neodvodzuje od vlastníckeho práva skoršieho vlastníka a vzniká nezávisle od neho. O odvodený (derivátny) spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva ide vtedy, keď vlastník veci svoje vlastnícke právo odvodzuje od svojho právneho predchodcu. Podľa § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka, vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

51. Samotní žalobcovia vo svojich vyjadreniach pre súd uvádzali niekoľko verzií, ktoré podľa ich názoru mali zakladať ich spoluvlastnícke právo na predmetnú nehnuteľnosť.

52. Podľa pôvodného písomného podania žalobcov doručeného súdu dňa 27.08.2018 sa žalobcovia, ako aj nebohý porúčiteľ, ako súrodenci, mali dohodnúť, že sa byt prepíše na neb. porúčiteľa, aby tam mohol bez problémov dožiť, nakoľko bol vážne chorý, lebo boli presvedčení, že sú jediní dedičia po jeho smrti a on ich o tom ubezpečil a že pokiaľ by vedeli pravdu o jeho dcére - žalovanej, nikdy by nesúhlasili so zápisom bytu na jeho osobu.

53. V doplnení žaloby zo dňa 11.10.2018 už žalobcovia udávali, že dohoda medzi nimi bola na odkúpenie bytu do vlastníctva ich mamy, na čo sa aj dobrovoľne poskladali, a až neskôr pri overovaní zápisu bytu do vlastníctva neb. porúčiteľ zistil, že ako vlastník bytu je vedený on a nie ich matka, ktorá nebola zapísaná za vlastníčku bytu len nedopatrením pracovníčky, ktorá pripravovala zmluvy a napísala do zmluvy, ako kupujúceho jeho a nie matku.

54. Napokon na pojednávaní konanom dňa 30.04.2019 žalobcovia v rámci svojho prednesu už spomínali dohodu, podľa ktorej byt budú odkupovať všetci traja súrodenci, s tým, že ich mama zložila zálohu, viac peňazí nemala a o pol roka sa doplatil zbytok, s tým, že žalobkyňa v 1. rade a žalobca v 2. rade sa zložili, dali nebohému porúčiteľovi peniaze, s tým, že ich dvoch uvedie ako vlastníkov bytu a teda, že budú traja vlastníci bytu a mama bude mať právo tam doživotného bývania.

55. V tejto súvislosti súd poznamenáva, že ani jednu z týchto nimi tvrdených verzií súdu nedoložili žiadnym dôkazom a ani nenavrhli vykonať žiadne dôkazy. Za dôkaz pritom nie je možné považovať žalobcami uvádzané tvrdenia v ich žalobe, resp. písomných vyjadreniach a to ani prípadné reprodukcie obsahu týchto ich vyjadrení vo forme ich prednesu samotnými žalobcami na pojednávaní a to vrátane ich prípadných ústnych doplnení realizovaných pri tomto prednese.

56. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje tak rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), ako aj nositeľa dôkazného bremena. Na povinnosť tvrdenia nadväzuje povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tvrdené skutočnosti. Pokiaľ sú tieto skutočnosti preukázané, žalobca uniesol tak bremeno tvrdenia, ako aj bremeno dôkazu (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 22.09.2010, sp.zn. 3 M Cdo 6/2010).

57. Na preukázanie svojich tvrdení žalobcovia neoznačili a ani nepredložili žiaden dôkaz a ani nenavrhli vykonať žiaden dôkaz. Teda vo vzťahu k svojej povinnosti tvrdenia nespĺnili svoju povinnosť označiť dôkazy preukazujúce tieto nimi tvrdené skutočnosti, teda si nespĺnili svoju dôkaznú povinnosť a teda neuniesli tak bremeno dôkazu. Preto aj z toho dôvodu musel súd ich žalobu zamietnuť.

58. Napriek uvedenému si však súd dovoľuje k týmto jednotlivým verziám žalobcov uviesť nasledovné.

59. Už len existencia týchto samotných troch verzií podávaných žalobcami spochybňuje ich vierohodnosť.

60. Ďalej je potrebné uviesť, že titulom pre nadobudnutie vlastníctva, resp. spoluvlastníctva k predmetnej nehnuteľnosti nie sú a ani nemôžu byť žalobcami realizované akékoľvek úhrady v prospech ich matky, či nebohému porúčiteľa, ktoré jemu samotnému, resp. za neho uhradili a to prípadne aj za účelom vyplatenia takejto nehnuteľnosti.

61. Tieto prípadné (a tak, ako už bolo vyššie naznačené dosiaľ žiadnymi dôkazmi absolútne nepreukázané) nároky žalobcov sa mohli nanajvýš stať pohľadávkami proti dedičskej podstate nebohému porúčiteľa.

62. Takéto úhrady však samé o sebe nespôsobujú to, že sa žalobcovia stanú spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto sporu.

63. Podľa § 46 ods. 1 Občianskeho zákonníka, všetky zmluvy o prevodoch nehnuteľností musia mať písomnú formu a navyše podľa odseku 2 tohto paragrafu musia byť prejavy účastníkov takejto zmluvy dokonca na tej istej listine.

64. Ak by teda aj súd vychádzal z existencie (ktorá však opätovne dosiaľ žiadnymi dôkazmi nebola absolútne nepreukázaná) prípadných ústnych dohôd medzi žalobcami a nebohým poručiteľom, resp. prípadne ešte aj ich matkou o tom, kto má byť vlastníkom, príp. spoluvlastníkom uvedeného bytu, tak takéto dohody by boli absolútne neplatné pre nedostatok ich formy, keďže neboli písomné a prejavy účastníkov teda aj subjektu, ktorý byt predával, neboli zachytené na tej istej listine.

65. Prípadná absencia vôle na strane nebohého poručiteľa nadobudnúť predmetný byt do jeho výlučného vlastníctva u samotnej kúpnej zmluvy, na základe ktorej sa tento stal jeho výlučným vlastníkom, berúc do úvahy jednotlivé verzie podávané žalobcami (t.j. podľa druhej, že byt mal ísť do vlastníctva ich mamy, resp. podľa tretej, že byt mal ísť do spoluvlastníctva všetkých troch) by síce teoreticky mohla privodiť jej neplatnosť (pokiaľ by sa samozrejme preukázala), avšak v žiadnom prípade by nenavodila stav, na základe ktorého by spoluvlastníkmi uvedeného bytu sa stali žalobcovia, nakoľko títo by k tomu nemali žiaden nadobúdaci titul.

66. Ani verzia, podľa ktorej pri nadobudnutí vlastníckeho práva k bytu nebohým poručiteľom tento konal v omyle spočívajúcom v tom, že žalovaná nie je jeho potomkom a tak v prípade jeho smrti jeho majetok vrátane tohto bytu nadobudnú na základe závetu žalobcovia, by neprivedla právny stav, na základe ktorého by spoluvlastníkmi uvedeného bytu sa stali žalobcovia, nakoľko títo by k tomu taktiež nemali žiaden nadobúdaci titul. Navyše samotný vyššie uvedený omyl by podľa názoru súdu ani nespôsobil neplatnosť kúpnej zmluvy, ktorou nebohý poručiteľ uvedený byt nadobudol, keďže tento omyl nevyvolala druhá zmluvná strana uvedenej zmluvy (teda predávajúci) a je predpoklad, že o ňom ani nemala vedomosť. Podľa § 49a Občianskeho zákonníka totiž je právny úkon neplatný len vtedy, ak ho konajúca osoba (v danom prípade nebohý poručiteľ) urobila v omyle vychádzajúcom zo skutočnosti, ktorá je pre jeho uskutočnenie rozhodujúca a osoba, ktorej bol právny úkon určený (čo v prípade kúpnej zmluvy na prevod bytu mohol byť jedine predávajúci, ktorý predmetný byt predával), tento omyl vyvolala alebo o ňom musela vedieť.

67. Vzhľadom na uvedené, preto súd žalobu žalobcov zamietol.

68. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

69. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

70. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

71. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

72. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

73. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a žalovanej, ktorá mala plný úspech v spore, priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v plnom rozsahu.

74. Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné, súd tiež vyslovil, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením, nakoľko len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania je splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda, aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. marca 2017, sp.zn. 6 Cdo 222/2016).

75. O výške náhrady týchto trov konania bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v štyroch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015, Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
 - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
 - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
 - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP)

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.